

Kulturdepartementet
Postadresse:
Postboks 8030 Dep,
0030 Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.:	Vår dato:
17/5026	11.12.2017	Erik Sennesvik	10.03.2018

Høring ny forskrift om merverdiavgiftskompensasjon for frivillige organisasjoner

Vellenes Fellesorganisasjon representerer vel 2.100 velforeninger rundt om i Norge med variert frivillig innsats for trivsel, tilhørighet og lokal medvirkning og stor variasjon i størrelse. Det er ingen ansatte i velforeningene. Midlene disponeres til fellestiltak i det området vellet dekker og er av allmennyttig karakter.

Velforeningene anses for å være en av de eldste frivillige bevegelser i Norge og arbeider med oppgaver som ikke dekkes av det offentlige. Vi merker at slik dugnadsinnsats er kommet i skyggen av de store, humanitære organisasjonene, og mener det er viktig for lokal innsats, medvirkning og ansvar at oppgavene vellene utfører verdsettes som et viktig folkehelsearbeid.

Vi er betenkt over at Departementet ønsker å iverksette ny forskrift allerede for søknadsåret 2018. Dette innebærer egentlig at forskriften gis tilbakevirkende kraft for et regnskapsår som er avsluttet. Søknader er alt nå under utarbeidelse etter gammel forskrift.

Våre merknader følger punktlistingen i høringsbrevet.

1. Bakgrunn

Vi er enig med Departementet at ordningen skal reflektere at den skal refundere momsutgifter og ikke være en generell tilskuddsordning.

Vi er skuffet over at Departementet ikke har fulgt opp en tverrpolitisk målsetting om å nå målet om full kompensasjon av frivillighetens momsutgifter.

Vellenes Fellesorganisasjon har som sentralledd for velforeningene benyttet dokumentert modell fra stiftelsen i 2010.

2. Departementets forslag

Vi legger til grunn at endringer gjelder hver enkelt søker dersom det ikke er tydelig angitt at endringen gjelder for sentralleddet.

Vi merker oss at Departementet legger opp til en harmonisering mellom forskriftene for «Grasrotandel» og «Momskompensasjon».

I denne sammenheng mener vi begrepet «Privatøkonomiske interesser» er vanskelig å finne en god avklaring på. Det må ikke bli slik at det tradisjonsrike dugnadsbegrepet, der folk går sammen om å gjøre nyttige oppgaver i lokalsammen omdefineres til reine interesseoppgaver av privatøkonomisk karakter. Se også merknad til 2.4.2 under.

Vellenes Fellesorganisasjon uttalte i forbindelse med forskrift om Grasrotandel at:

Begrepet «Privatøkonomiske interesser» har ingen entydig definisjon i forhold til annet regelverk og må i så fall ses i sammenheng med den samlede aktiviteten i den enkelte forening. Forslagets endring i forskriftens § 3, skaper derfor unødvendig usikkerhet når det gjelder velforeningenes mulighet for Grasrotandel, som nettopp skal være et lavterskeltilbud til lokal frivillighet.

For øvrig mener vi at «Virksomhet som kommer typisk offentlig oppgaver til gode» på landsbasis er upresist og kan feiltolkes ut fra lokale forskjeller.

2.1 Endringer i beregningsgrunnlaget i forenklet modell

Vi er enige om at dagens modell er lite treffsikker for små foreninger, ikke minst små foreninger av lokal karakter. Beregninger vi har gjort viser at velforeningene jevnt over får 50 til 60 % av sine reelle momsutgifter dekket dersom de bruker forenklet modell. Tabellen er et tverrsnitt av søknadsmassen vi mottar i 2017. Navn på velforening er tatt ut.

Velforening	Driftsutg. brutto	Driftsutgift netto	Forenklet modell 8 %	MVA-søknad dokumentert modell	Forenklet i % av dok.modell
1	825 704	475 040	38 003	62 469	61
2	64 971	64 666	5 173	8 638	60
3	1 040 605	678 186	54 255	94 739	57
4	173 686	152 612	12 209	23 739	51
5	18 390	1 515	121	179	68
6	1 833 998	1 035 822	82 865	168 002	49
7	462 354	412 354	32 988	63 088	52
8	474 148	474 148	37 931	53 652	71

9	415 807	415 545	33 243	68 718	48
	1 861				
10	890	1 057 032	84 563	125 844	67
11	93 211	88 089	7 047	14 905	47
12	162 570	115 786	9 263	14 800	63
13	221 583	151 252	12 100	17 428	69
15	201 571	182 271	14 582	28 973	50
SUM/SNITT			424 343	745 174	57

Vi mener derfor at prosentandelen må økes fra 8% til 10% for Segment 1, 2 og 3, til 9% for segment 4 for å gi et rimelig samsvar med reelle momsutgifter.

2.2 Pliktig registrering i Frivillighetsregisteret

Vi er enig i forslaget. Dersom ny forskrift skal iverksettes i år, tror vi imidlertid det kan gi stor belastning for frivilligheten og registeret.

2.3 Forenklinger av regelverket

Vellenes Fellesorganisasjon er i store trekk enige i forslagene.

2.4 Endringer for å støtte opp under formål med ordningen

Ordningen skal fremme frivillig aktivitet. Nettopp begrepet «Frivillig karakter» er i denne sammenheng viktig. Uten gode ordninger kan frivillig aktivitet utebli.

De begrensninger som gjøres i høringsnotatet under dette punkt, kan få som konsekvens at frivillig aktivitet og dugnad uteblir.

Vi ber Departementet legge vekt på dette ved utforingen av regelverket.

2.4.1 Administrasjonstilskudd til sentralleddet.

Vi er enig i forslaget, men mener sentralledd uten andre frivillige støttemidler fra det offentlige må dekke en uforholdsmessig del av behandlingskostnadene av kontingentmidlene. Dette svekker frivilligheten i en slik sektor.

Ved at revisjonsutgifter knyttet til søknaden kunne dekkes separat, ville belastningen på organisasjonens økonomi bli redusert.

2.4.2 Privatøkonomiske interesser

Vi pekte innledningsvis på at begrepet «privatøkonomiske interesser» gir åpning for administrative tolkninger og er lite treffsikkert. Vi mener det viktige her er at tiltaket organiseres på frivillig basis og er rettet mot allmennheten i området.

Det kan gis en rekke eksempler på at en streng fortolkning kan gi urimelige resultater:

- Medlemskap i idrettsforening gir rett til trening og adgang til deltakelse i arrangementer, og gir dermed en privatøkonomisk besparelse. Det er imidlertid viktige folkehelseiltak.
- Redningstjeneste i frivillig regi gir lavere kostnader for dem som reddes. Det er imidlertid en viktig del av en frivillig beredskap
- Rydding av boligområder med dugnad og i velregi sparer den enkelte for transportkostnader. Men det frivillige arbeidet fører til en helhetlig løsning for miljøet og betydelig lavere forurensning når det gjelder transport.

2.4.4 Lukkede organisasjoner

Innen frivilligheten er det ikke ualminnelig å benytte en geografisk avgrensning for de enkelte enhetene. Vi legger til grunn at dette ikke omfattes av betegnelsen lukket organisasjon.

2.4.5 Lukket krets

Se merknader til 2.4.4.

4. Nærmere om de enkelte bestemmelsene i forslaget.

Merknader til dette avsnittet er gitt over.

Med hilsen fra
Vellenes Fellesorganisasjon

Erik Sennesvik
Leder

Kopi:
Frivillighet Norge